

LATVIJAS REPUBLIKAS ĀRLIETU MINISTRIJA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF LATVIA

04.05.04.

N 3143

STEIDZAMI

LR Pastāvīgai pārstāvniecībai pie ANO Ženēvā

Pilnvarotai lietvedei

Ļ.cien. S.Kalnietes k-dzei

Nosūtu Jums 30.04.94. Kremlī notikušās G.Ulmaņa un B.Jeļcina oficiālās sarunas pierakstu.

/paraksts/

Valsts sekretāra vietnieks

A.Vovers

Oficiālās sarunas Kremli, 30.04.94.

Piedalās G.Ulmanis, V.Birkavs, O. Kehris,
B. Jeļcins, A. Kozirevs, P. Gračovs, S. Zotovs u.c.
(abu valstu oficiālās delegācijas, protokolējis I. Millers).

Pirmais sarunu uzsāk **Jeļcins**.

Šī ir vēsturiska vizīte. Mums ar Ulmani bija iespējams divatā jau apspriesties par daudziem jautājumiem. Mums ir iesniegta parafētu dokumentu pakete, arī nākošie līgumi -- ekonomiskie, ir paketē. Tie jānoved līdz galam Rīgā, jāparaksta, kad būs gatavi un parafēti. Es esmu apspriedies ar prezidentu Ulmanim mums ir saskaņa uzskatos par pašiem galvenajiem jautājumiem. Vienīgais ir jautājums par Skrundas nomas maksu bet tas ir valdību ziņā ("ne prezidentskoje delo, ne carskoje delo"), lai premjeri iet un izspriež.

(Iziet V. Birkavs, Soskovecs, arī Kehris).

Jeļcins: Vai ir jautājumi par sarunām?

Ulmanis: Mums valstī par līgumiem ir dažādas domas un uzskati. Bet līdz 31. augustam noteikti vajadzētu panākt armijas izvešanu. Mums nav vieglas dienas. Labi, ka ir noņemts jautājums par Skrundu, kā par karabāzi.

Jeļcins: Tā ir kļūda.

Ulmanis: Jāstrādā tā, lai nebūtu karabāze. Es nekādi negribētu pieļaut domu par karabāzi. Es gribētu noņemt šo jautājumu. Bet tāpat var būt daudz provokāciju. No abām pusēm. Kaut vai piemērs ar šo staba spridzināšanu. No savas puses darīšu visu, lai šādas provokācijas neatkārtotos, bet izslēgt pavisam nevar.

Mūsu cilvēki Latvijā visvairāk pārdzīvo par šīm sociālajām garantijām militārajiem pensionāriem. Var saprast šo vienošanos tā, ka būs lielākas privilēģijas, ne kā mūsu iedzīvotājiem. Tā ir arī mūsu iekšējā lieta, mums tam jāseko. Un jāatceras, ka ir jauna Krievija un jauna Latvija. Jāstrādā vairāk ārlietu jautājumos.

Jeļcins: Tas atkarīgs arī no mums. Mums arī biežāk jākontaktējas. Kaut vai ĀM līmenī biežāk jāsazvanās.

Kozirevs: Drīzumā notiks Baltijas reģiona valstu sanāksme (Baltijas valstu jūras padome -- labojums mans; H. Baumanis). Te tiek apspriests jautājums par cilvēktiesību komisāru un citi jautājumi. Ir dažas domstarpības bet jācenšas tās risināt savā starpā. Piemēram, kāpēc Jūs tūdaļ griezāties ANO. Varēja Peters piezvanīt man uz ĀM. Būtu tūdaļ piezvanījis, būtu noskaidrojuši, ka nekāda dokumenta ar šādu numuru nav.

Jeļcins: Ir rezerve, kur Jums pašam (Kozirevam) jāpiestrādā.

Ulmanis: Toreiz, kad saņēmām to rīkojumu par karabāzi, visi bijām ļoti satraukti. Un jāņem vērā, ka ne vienmēr var sazvanīties ar Kremli. Mēs mēģinājām tajā pašā dienā, neizdevās.

Gračovs: Par to, ka armija tiks izvesta, nav šaubu. Jau tagad tas notiek. Tagad Latvijā ir palikuši 8900 kareivji, 46 tanki, 36 artilērijas iekārtas. Kopā izvesti jau 22 500 karavīri. Mēs esam parādījuši savu labo gribu un jau sen izvedam, un turpināsim to darīt. Mūs interesē militārie pensionāri un arī tas, lai neatkārtotos tādas lietas, kā ar divu ģenerāļu arestu.

Ulmanis: Kas veco atceras ...

Jeļcins: Latvijas prezidents patiešām pats toreiz visu tūdaļ noregulēja, sniedza arī mums nekavējoties informāciju. Incidents tika likvidēts laikā.

Gračovs: Gribētos vēl piebilst: lai nenotiek kā Lietuvā, kad mums armijas vagonus nomainīja pret veciem.

Ulmanis: Bet, ja jūsu nodomi tik stabili, varbūt varētu vēl ātrāk armiju pabeigt izvest?

Jeļcins: Parakstīsim līgumus, bet izvedīsim ātrāk.

Gračovs: Par veselu mēnesi ātrāk varam.

Jeļcins: (Kozirevam un Gračovam saka) Ņemsim šos solījumus vērā.

Ulmanis: Esam runājuši ar Eiropas valstīm, ar ASV. Viņi solās sniegt materiālu palīdzību, naudu Skrundas fondā, ko varēs izmantot tie, kas vēlas atgriezties Krievijā. Bet ir zināma starpība pensionāru skaita ziņā. Kādi 7 000 ir palikuši ārpus nosauktā skaita līgumos. Tie ir neregistrēti. Būtu labi, ja repatriācijas fondā iesaistītos arī Krievija.

Kozirevs: Galvenais, lai šos jautājumus nesaasina, tad viss būs labi.

Jeļcins: Kur ir premjeri, viņu laiks jau beidzies.

(Ienāk premjeri, par saskaņoto summu saruna nenotiek.)

Kozirevs: Mēs palīdzēsim, bet ar to repatriāciju nevajag steigties.

Jeļcins: Nu tad viss saskaņots, varam iet parakstīt dokumentus. Aiziet.